

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијси савјет

RJEŠENJE

Po Zahtjevu za pokretanje postupka gospodarskog subjekta Radiotelevizija Bosne i Hercegovine, Sarajevo, protiv gospodarskih subjekta Radiotelevizije Federacije BiH, Pink BH Company d.o.o., Mreža plus d.o.o., OBN d.d i Hayat TV, radi narušavanja tržišne konkurencije

Sarajevo, svibanj 2011. godine

Broj: 01-04-26-005-132-II/10
Sarajevo, 05.05.2011. godine

Na temelju članka 41. stavka 1) točke a) i c), a u vezi sa člankom 4. stavak (1) točka a), d) i e) i članka 10. Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05, 76/07 i 80/09) i člankom 108. stav (4) Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04 i 88/07 i 93/09), u postupku pokrenutom na temelju Zahtjeva za pokretanje postupka podnesenom od strane gospodarskog subjekta Radiotelevizija Bosne i Hercegovine, Bulevar Meše Selimovića broj 12, 71000 Sarajevo, protiv gospodarskih subjekata Radiotelevizije Federacije BiH, Bulevar Meše Selimovića broj 12, 71000 Sarajevo, Pink BH Company d.o.o, Trg solidarnosti 10, 71000 Sarajevo, Mreža plus d.o.o., Ćemaluša 4, 71000 Sarajevo, OBN d.d., Humska 1, 71000 Sarajevo, Hayat TV, Jošanička 55, Vogošća, 71000 Sarajevo, Konkurencijsko vijeće na 13. (trinaestoj) sjednici održanoj dana 05.05.2011. godine, je donijelo

R J E Š E N J E

1. Odbija se Zahtjev gospodarskog subjekta Radiotelevizija Bosne i Hercegovine, Bulevar Meše Selimovića broj 12, 71000 Sarajevo, protiv gospodarskih subjekata Radiotelevizije Federacije BiH, Bulevar Meše Selimovića broj 12, 71000 Sarajevo, Pink BH Company d.o.o, Trg solidarnosti 10, 71000 Sarajevo, Mreža plus d.o.o., Ćemaluša 4, 71000 Sarajevo, OBN d.d., Humska 1, Sarajevo i Hayat TV, Jošanička 55, Vogošća, Sarajevo, podnešen radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak (1) pod a), d) i e) i zlouporabe vladajućeg položaja iz članka 10. Zakona o konkurenciji, kao neutemeljen.
2. Konkurencijsko vijeće o Zahtjevu za nadoknadom troškova postupka, za zastupanje stranaka u predmetnom postupku, donijet će poseban zaključak.
3. Izriče se novčana kazna od 1500,00 KM, gospodarskom subjektu OBN d.d., Humska 1, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, jer nije postupio po zahtjevu Konkurencijskog vijeća i dostavio traženu dokumentaciju u okviru danog roka, u smislu članka 35. Zakona o konkurenciji, koju je dužan platiti u roku 8 (osam) dana od dana primitka ovog Rješenja.

U slučaju da se izrečena novčana kazna ne uplati u navedenom roku obračunat će se zatezna kamata za vrijeme prekoračenja roka, prema važećim cjenovnicima.

4. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u «Službenom glasniku BiH», službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće je dana 22.02.2010. godine brojem: 01-04-26-005-II/10, zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka (u daljnjem tekstu: Zahtjev) podnesen od strane gospodarskog subjekta Radiotelevizija Bosne i Hercegovine, Bulevar Meše Selimovića broj 12, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: Podnositelj zahtjeva ili BHTV) protiv gospodarskih subjekata Radiotelevizija Federacije BiH, Bulevar Meše Selimovića broj 12, 71000 Sarajevo (u daljnjem tekstu:

FTV), Pink BH Company d.o.o, Trg solidarnosti 10, 71000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: PINK BH), Mreža plus d.o.o., Ćemaluša 4, Sarajevo (u daljnjem tekstu: MREŽA), OBN d.d., Humska 1, Sarajevo (u daljnjem tekstu: OBN), Hayat TV, Jošanička 55, Vogošća, Sarajevo (u daljnjem tekstu: HAYAT), zbog sumnje o postojanju zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak (1) pod a), d) i e) i zlouporabe vladajućeg položaja u smislu članka 10. Zakona o konkurenciji (u daljnjem tekstu: Zakon).

Zaprimljeni Zahtjev nije bio kompletan u smislu članka 28. stavak (2) Zakona, te je Podnositelju zahtjeva dana 03.03.2010. godine upućen zahtjev za dopunu (akt broj: 01-04-26-005-1-II/10), dana 23.03.2010.godine (akt broj: 01-04-26-005-3-II/10), dana 20.04.2010.godine (akt broj: 01-04-26-005-4-II/10) i dana 28.09.2010.godine (akt broj: 01-04-26-005-5-II/10).

Podnositelj zahtjeva je dana 18.03.2010. godine podneskom broj: 01-04-26-005-2-II/10, dostavio dio tražene dokumentacije, nakon čega je Konkurencijsko vijeće Podnositelju zahtjeva, izdalo Potvrdu o primitku urednog i kompletnog Zahtjeva, u smislu članka 28. stavak (3) Zakona, aktom broj: 01-04-26-005-6-II/10, dana 06.10.2010.

1. Stranke u postupku

Stranke u postupku su gospodarski subjekt Radiotelevizija Bosne i Hercegovine, kao Podnositelj zahtjeva i gospodarski subjekti protiv kojih je pokrenut postupak: Radiotelevizija Federacije BiH, Pink BH Company d.o.o. Bijeljina, Mreža plus d.o.o., OBN d.d., Sarajevo i Hayat TV, Sarajevo.

1.1. Gospodarski subjekt Radiotelevizija Bosne i Hercegovine - BHTV

Gospodarski subjekt Radiotelevizija Bosne i Hercegovine, Bulevar Meše Selimovića broj 12, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, je javni servis upisan u sudski registar kod Općinskog suda u Sarajevu, pod matičnim brojem 1-24166, dana 15.03.2003.godine, registriran između ostalog, za pripremanje, proizvodnju, prijenos i emitiranje televizijskog programa.

1.2. Gospodarski subjekt Radiotelevizija Federacije BiH - FTV

Gospodarski subjekt Radiotelevizija Federacije BiH, Bulevar Meše Selimovića broj 12, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, upisan je u sudski registar kod Općinskog suda u Sarajevu, pod matičnim brojem UF/I-4141/00, dana 20.06.2000.godine, registriran između ostalog, za pripremanje, proizvodnju, prijenos i emitiranje televizijskog programa.

1.3. Gospodarski subjekt Pink BH Company d.o.o - PINK

Gospodarski subjekt Pink BH Company d.o.o, upisan je u sudski registar kod Općinskog suda u Bijeljini, pod matičnim brojem: 1964348, dana 04.02.2003.godine, a naknadnom promjenom sjedišta društva, rješenjem Općinskog suda u Sarajevu, dana 15.09.2008.godine, sa upisanim sjedištem na adresi Trg solidarnosti 10, 71000 Sarajevo, registriran je, između ostalog, za pripremanje, proizvodnju, prijenos i emitiranje televizijskog programa.

1.4. Gospodarski subjekt Mreža plus d.o.o. - MREŽA

Gospodarski subjekt „Mreža plus,, d.o.o., Ćemaluša 4, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, društvo registrirano za medijsko posredovanje i distribuciju programa, upisan je u sudski registar kod Županijskog suda u Sarajevu, rješenjem broj: UF/I-1897/01 pod matičnim brojem: 203 17183, dana 07.02.2002.godine. Članice mreže plus su: NTV Hayat Sarajevo, Alternativna televizija Banja Luka, RTV Mostar, Oscar C i TV Tuzla. Ubrzo po osnivanju gospodarskog subjekta Mreža plus 2001.godine, istom su se pridružile i tv postaje i to: RTV Bugojno, tv Maglaj i tv Rudo.

1.5. Gospodarski subjekt OBN d.d. – OBN

Gospodarski subjekt OBN d.d., Humska 1, Sarajevo, Bosna i Hercegovina, upisan je u sudski registar kod Općinskog suda u Sarajevu, pod matičnim brojem: I-21591 dana 24.02.1999.godine, registriran je, između ostalog, za pripremanje, proizvodnju, prijenos i emitiranje televizijskog programa.

1.6. Gospodarski subjekt Hayat TV - HAYAT

Gospodarski subjekt „Neovisna televizija Hayat TV,, d.o.o. Jošanička 55, Vogošća, Sarajevo, Bosna i Hercegovina, je privredno društvo registrirano za radio-televizijsku djelatnost, upisano u sudski registar kod Općinskog suda u Sarajevu, pod matičnim brojem 1-11726, dana 19.01.1993.godine.

2. Zahtjev za pokretanje postupka

Podnositelj zahtjeva, opisuje stanje i okolnosti koje su razlog za podnošenje istog, te navodi slijedeće:

- da je gospodarski subjekt BHTV Javni servis koji je po Zakonu o Javnom sistemu BiH iz 2006. godine, osnovao Parlament BiH. Osnovna djelatnost, istog, je proizvodnja i emitiranje radio i televizijskog programa na teritoriji Bosne i Hercegovine, te posjeduje dozvole Regulatorne agencije za komunikacije (u daljnjem tekstu: RAK) za obavljanje djelatnosti, na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine;
- da su javni tv emiteri limitirani na 6 (šest) minuta oglasnog prostora u svakom satu emitiranja programa, dok komercijalne tv postaje imaju neograničeno vrijeme za emitiranje oglasnih poruka, na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine;
- da su sve tv postaje dužne svake godine donijeti i javno obznaniti cjenike oglašavanja i sponzorstva sa općim uvjetima poslovanja i popustima po kojima obračunavaju prodaju oglasnog prostora klijentima (markentiškim agencijama, izravnim klijentima itd...)
- da se cijene i popusti oglasnog prostora trebaju formirati na temelju gledanosti i rejtinga pojedine tv postaje i odražavaju njenu tržišnu poziciju u Bosni i Hercegovini;
- da emitiranje oglasnih poruka ne predstavlja značajno povećanje troškova proizvodnje programa tv postaje, obzirom da se radi o oglasnom prostoru unutar njenog programa, tako da je prodaja oglasnog prostora njen čisti prihod, te su iz tog razloga cijene prodaje oglasnog prostora izuzetno podložne manipulaciji;
- da se pregledom cjenika pojedinih tv postaja može zaključiti, da formiranje cijena ne odražava stvarnu poziciju tv postaje i programa koji se emitira i da se usluge ne nude svima pod istim uvjetima, već putem pojedinačnih dogovora, odnosno da cjenici predstavljaju polaznu točku za „cjenkanje“, što je vidljivo u velikom rasponu cijena i popusta, što dovodi do prelijevanja velikih marži na marketinške agencije i zastupnike, posebno multinacionalnih kompanija i međunarodnih marketinških agencija;
- da marketinške agencije kontroliraju oko 70% ukupnog oglašivačkog tržišta Bosne i Hercegovine, i predstavljaju najvećeg kupca oglasnog prostora, zbog čega tv postaje istima nude ogromne popuste i uvjete, koji devalviraju cijenu usluge čak do 90%, te da se prodaja oglasnog prostora svodi na dogovore, a ne na realnu cijenu i kvalitetu, i da se ovakvim dampinškim cijenama i popustima apsolutno devalvira i onemogućava stvarna konkurencija na ovom tržištu, što stvara kaos;

- da tv postaje ostvaruju prihod i od ugovaranja prodaje oglasnog prostora izravnim klijentima, bez posrednika marketinških agencija, pri čemu se još više odstupa od osnovnog cjenika usluga pribjegavajući „ad hoc.,“ popustima, te takvim velikim popustima i netransparentnim dogovorima, ostale tv postaje se stavljaju u nepovoljan ekonomski položaj i prisiljene su na snižavanje cijena i davanje nerealnih popusta, kako bi se mogle nositi sa konkurencijom ;
- da su damping cijene i veliki popusti u prodaji oglasnog prostora, razlog što se ne može realno ocijeniti i izmjeriti realni potencijal oglasnog prostora tv postaja u BiH, u odnosu na gledanost i rejting;
- da je u susjednim zemljama, Hrvatskoj i Srbiji, također vladao kaos na oglašivačkom tržištu sve dok nije zakonski regulirano i jasno postavljena pravila ponašanja na tržištu i svako odstupanje zakonski je sankcionisano, u smislu da su cijene jasno označene na najnižoj razini, i da su vrste i količine popusta precizno utvrđene i nisu podložne manipulacijama, te kontroli i regulatorima tržišne utakmice.

Slijedom navedenog, Podnositelj zahtjeva smatra da je određivanje cijena oglasnog prostora netransparentno i po dampinškim cijenama, te da se primjenjuju različiti uvjeti za identične transakcije u smislu članka 4. stavak (1) točka a), d) i e) Zakona, kao i da je narušena tržišna konkurencija, u smislu članaka 9. i 12. Zakona, udruživanjem stranaka, protiv kojih je podnesen Zahtjev i stvaranjem vladajućeg položaja na tržištu i njihovog zajedničkog nastupa, spajanjem oglašivačkih proračuna. Podnositelj zahtjeva smatra da se ovakvim udruživanjem ugrožavaju mediji, koji samostalno nastupaju na tržištu, te traže od Konkurencijskog vijeća zabranu ovakvih aktivnosti.

Na temelju dostavljene dokumentacije, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da nije moguće bez provedenog postupka utvrditi postojanje povrede Zakona, na koje Podnositelj zahtjeva ukazuje, te je u smislu članka 32. stavka (2) Zakona, donijelo Zaključak o pokretanju postupka, broj: 01-04-26-005-8-II/10, dana 13.10.2010.godine, radi utvrđivanja zabranjenog konkurencijskog djelovanja, u smislu članka 4. stavak (1) pod a), d) i e) i zlouporabe vladajućeg položaja, u smislu članka 10. Zakona. Sukladno članku 33. stavak (1) Zakona, Konkurencijsko vijeće dostavilo je na odgovor Zahtjev i Zaključak, svim gospodarskim subjektima protiv kojih je pokrenut postupak, dana 06.10.2010. godine aktom broj: 01-04-26-005-13-II/10 .

Svi gospodarski subjekti protiv kojih je pokrenut Postupak, u potpunosti su osporili navode Podnositelja zahtjeva i navode slijedeće:

Gospodarski subjekt MREŽA je dostavio odgovor na Zahtjev i Zaključak, u ostavljenom vremenskom roku, dana 27.10.2010. godine podneskom broj: 01-04-26-005-14-II/10, u kojem je naveo slijedeće:

- da je Zahtjev pun proizvoljnosti, netočnosti i elementarnog neznanja, te zamjena teza;
- da je 2009. godinu gospodarski subjekt BHTV završio s prihodom od (..)**KM, a od toga je od marketinga naplatila (..)** (izvor podataka: Izvješće o poslovanju BHTV za 2009. godinu, dostavljen Zastupničkom domu i Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, stranica br. 3 i 14), dok je prihod gospodarskog subjekta MREŽE u 2009. godini bio (..)**¹, i godinu je završila sa gubitkom od (..)** (izvor podataka: Računovodstvene politike, zabilješke i analiza finansijskih izvješća za godišnji obračun 2009. godinu.), što potvrđuje koliko su komercijalne tv postaje neravnopravne na tržištu, u odnosu na javne tv servise, a pogotovo u odnosu na gospodarski subjekt BHTV, koja je samo od tv pretplate prošle godine naplatila (..)**KM;

¹ (..)** Podaci predstavljaju poslovnu tajnu, u smislu članka 38. Zakona o konkurenciji

- da gospodarski subjekti PINK, OBN i MREŽA imaju veoma komplementarne ponude, tj. da razlika od 2,0%, jeste razlika koju određeni klijenti mogu dobiti na tržištu i da cijene nisu zasnovane na prodaji sekunde, nego se prodaju rejtinzi, (jedan RTG je 1% stanovništva u Bosni i Hercegovini i ima svoju određenu cijenu), što znači, ukoliko program nije gledan, kao što je slučaj sa programom gospodarskog subjekta BHTV, onda cijena te reklame može biti veoma jeftina, a ukoliko je rejting nula, onda je to popust od 100,0%, jer je reklama besplatna;
- da gospodarski subjekt MREŽA ne prodaje reklame, već oglašni prostor u okviru svog programa, koji je veoma skup, te iz tog prihoda, prije svega pokriva troškove nabavke programa, pa tek ostale troškove, dok istovremeno gospodarski subjekt BHTV, program nabavlja iz naplaćene tv pristojbe, a onda na tržištu pokušava budžetom iz tv pristojbe uništiti komercijalne tv postaje;
- da je gospodarski subjekt MREŽA nastao 2001. godine uz pomoć USAID-a, (i da je podržao koncept televizijskih mreža iz Sjedinjenih Američkih Država). Ima preko deset sati zajedničkog programa dnevno, a kada emitira zajednički program na području čitave BiH i tu komunikaciju prodaje klijentima. Onog trenutka kada se postaje isključuje iz MREŽE, svaka postaja pokriva svoju regiju i dogovara oglašni prostor sa klijentima koji su zainteresirani samo za to područje;
- da je temeljno pitanje, zašto je gospodarskom subjektu BHTV-u, kao javnom servisu, toliko stalo do marketinških prihoda, koji ujedno nisu njihov osnovni prihod, budući da je funkcija javnog servisa prema europskim propisima različita od komercijalnih tv stanica, i da je u svim europskim zemljama pristup javnih tv servisa komercijalnim oglašivačima krajnje kontroliran (npr. javnim servisima u Njemačkoj zabranjuje se bilo kakvo reklamiranje između 18.00 i 23.00 sata).

Gospodarski subjekt HAYAT je dostavio odgovor na Zahtjev i Zaključak u ostavljenom vremenskom roku, dana 29.10.2010. godine podneskom broj: 01-04-26-005-16-II/10, u kojem je naveo slijedeće:

- da Zahtjev ima netočnih, površno iznesenih informacija, neutemeljenih zaključaka i nejasnoća, a koje se odnose na način poslovanja gospodarskog subjekta HAYAT, i ističe, da se isključivo finansira od prodaje programa, te da od utemeljenja, nije imao nikakvih pritužbi i sankcija od nadležnog tijela koje se bavi reguliranjem rada svih medija, odnosno RAK-a;
- da su iznenađeni elementarnim nepoznavanjem od strane predstavnika gospodarskog subjekta BHTV-a, temeljnih propisa i pravila donesenih od strane RAK-a. Naime, temeljem članka 16. stavak (1) i (2) važećeg Kodeksa o oglašavanju i sponzorstvu za radio i televiziju („Službeni glasnik BiH“ br. 81/07)-(u daljnjem tekstu: Kodeks), omjer spotova za oglašavanje i telergovinu, unutar danog sata ne smije prijeći iznad 20,0% u televizijskim programima, što znači da omjer oglašavanja i sponzorstva ne smije prijeći 12 minuta u okviru jednog sata, te se može zaključiti da su, pored javnih tv stanica i privatne tv stanice vremenski ograničene u emitiranju spotova za oglašavanje i teletrgovinu, te njihovo vrijeme za emitiranje nije neograničeno, kako navodi gospodarski subjekt BHTV;
- da, kao profesionalna i odgovorna tv postaja svake godine, pa tako i 2009.godine, dostavlja na uvid svoje cjenike usluga i programske sheme svim komitentima, kojima je ostavljena i mogućnost da se putem internet stranice informira o istom;
- da se ne slažu s konstatacijom Podnositelja zahtjeva, da emitiranje programa oglasnih poruka ne predstavlja značajno povećanje troškova proizvodnje programa, jer privatne tv postaje, pa tako i gospodarski subjekt HAYAT, ne prodaju reklamu, već oglašni prostor u okviru pojedinog programa, te na temelju toga zarađeni novac nije, kako je navedeno „čisti profit“, već jedan od temeljnih izvora financiranja, dok se nasuprot tome, gospodarski subjekt BHTV, prema članku 20. stavak (1) točka a), Zakona o javnom radiotelevizijskom servisu, financira po osnovu taksi RTV pretplatnika, te je stoga sav prihod koji ostvaruje BHTV od prodaje oglasnog prostora ustvari

„čisti prihod“. Poređenje emitiranja reklamnih poruka sa produkcijom programa navodi na zaključak, da Podnositelj zahtjeva, nema elementarno znanje iz ove oblasti;

- da navod Podnositelja zahtjeva „Cijene i popusti se formiraju na temelju gledanosti i rejtniga pojedine tv postaje i održavaju njenu tržišnu poziciju u BiH“, nije istinit, jer je slobodno tržište, i svaka tv postaja ima svu slobodu da odlučuje o visini cijena i popusta za svoje usluge;
- da podržava dio Zahtjeva koji se odnosi na prijedlog o donošenju pravne regulative o oglašavanju, kao okvira za poslovanje na ovom tržištu, te uspostavljanje tijela koje bi bilo odgovorno za kontrolu i reguliranje ove djelatnosti;
- da jedino sredstvo obračuna cijena jesu rejtnizi, odnosno sa CPP (cost per point) obračun, gdje je osnovno mjerilo postignuti rejting reklame u reklamnom bloku, što znači, ukoliko je rejting nizak onda merketinška agencija manje plaća i obrnuto. Ovaj vid obračuna je jedino priznat u svijetu, a BiH je nažalost jedna od rijetkih europskih zemalja koja je kasnila sa uvođenjem ovog načela obračuna;
- da nije bilo udruživanja gospodarskog subjekta FTV i Radiotelevizije Republike Srpske (u daljnjem tekstu: RTRS), te gospodarskog subjekta MREŽE (HAYAT, ATV Banja Luka i RTV Mostar), niti je ikada potpisan bilo kakav ugovor ili sporazum o udruživanju;
- da konkurenciju smatraju značajnim instrumentom u stvaranju i jačanju jedinstvenog ekonomskog prostora u BiH, te da se zalažu za zdravu konkurenciju, kao motiv za poboljšanje kvalitete usluge;

Gospodarski subjekt PINK je zatražio produljenje roka za dostavljanje odgovora na Zaključak i Zahtjev i tražene dokumentacije, dana 01.11.2010. godine podneskom broj: 01-04-26-005-17-II/10, koji je Konkurencijsko vijeće je utvrdilo opravdanim, i sukladno članku 33. stavak (4) Zakona, odobrilo produljenje roka za dodatnih 15 (petnaest) dana, aktom broj: 01-04-26-005-19-II/10, dana 03.11.2010.godine.

Gospodarski subjekt PINK, u odobrenom roku, podneskom broj: 01-04-26-005-35-II/10 dana 20.12.2010. godine dostavio je odgovor u kojem je naveo slijedeće:

- da od 2003. godine uredno posjeduje dozvolu za emitiranje tv programa RAK-a i da se isključivo financira od prodaje reklamnog prostora i programa vlastite produkcije, te da do danas nije zaprimio niti jednu sankciju od nadležnog organa koji se bavi reguliranjem rada svih medija, tj. RAK-a;
- da je temeljem članka 16. stavak (1) i (2) važećeg Kodeksa, određen omjer spotova za oglašavanje i teletrgovinu, koji unutar danog sata ne smije prijeći 20,0% u televizijskim programima, što znači da omjer oglašavanja i sponzorstva ne smije prijeći 12 minuta i okviru jednog sata;
- da su kao profesionalna i odgovorna tv stanica svake godine, pa tako i 2009.godine, dostavili na uvid važeći cjenik usluga i programske sheme svim svojim sadašnjim i budućim komitentima, te ga objavili i putem svoje internet stranice;
- da ne prodaju reklamu već oglasni prostor u okviru pojedinog programa, te po osnovu toga zarađeni novac nije, kako ja navedeno u Zahtjevu, „čisti profit“, već jedan od temeljnih izvora financiranja. Suprotno tome, gospodarski subjekt BHTV se prema članku 20. stavak (1) točka a) Zakona o javnom radiotelevizijskom servisu BiH, financira po temelju RTV taksi pretplatnika, i sav prihod koji ostvaruju od prodaje oglasnog prostora predstavlja njihov „čisti prihod“;
- da se zalaže za konkurenciju i samim tim svojim radom i zalaganjem doprinijeo je unaprijeđenju svih tv postaja, kako kroz segment programa, tako i segment razvoja marketinškog tržišta.

- da podržavaju inicijativu gospodarskog subjekta BHTV da se kod nadležnih izvršnih i zakonodavnih institucija, predloži donošenje pravne regulative o oglašavanju, koji bi bio okvir za poslovanje na ovom tržištu, te predloži tijelo koje bi bilo odgovorno za kontrolu i reguliranje ove djelatnosti;

Gospodarski subjekt FTV je zatražio produljenje roka za dostavljanje odgovora na Zaključak i Zahtjev i tražene dokumentacije, dana 03.11.2010. godine podneskom broj: 01-04-26-005-15-II/10, koji je Konkurencijsko vijeće utvrdilo opravdanim i odobrilo produljenje roka za dodatnih 15 (petnaest) dana, sukladno članku 33. stavak (4) Zakona aktom broj: 01-04-26-005-18-II/10, dana 03.11.2010.godine.

Gospodarski subjekt FTV je dostavio odgovor na Zaključak i Zahtjev, dana 11.11.2010. godine podneskom broj: 01-04-26-005-20-II/10, i predlaže da se isti odbije kao neutemeljen navodeći sljedeće:

- da je odgovoran i profesionalan tv servis i svoje poslovanje ne temelji na podmetanjima, špekulacijama i neistinama navedenim u Zahtjevu;
- da svoje poslovanje obavlja sukladno važećim cjenikom usluga oglašavanja, usvojenim od Upravnog odbora, te zaključenim ugovorima, donesenim odlukama i važećim ponudama, odobrenim od svojih nadležnih tijela;
- da je člankom 42. i 43. Zakona o javnom RTV servisu RTVFBiH i člankom 18. Kodeksa, definirana količina oglasa i drugih plaćenih poruka gospodarskom subjektu FTV i njihovo vremensko ograničenje, te količina oglasa i drugih plaćenih poruka na privatnim tv postajama;
- da je cjenik gospodarskog subjekta FTV transparentan i dostupan u svakom trenutku svim korisnicima usluga na teletekstu i web stranici, što nije slučaj sa gospodarskim subjektom BHTV, koji se istovremeno poziva na transparentnost, a ne posluje po cijenama i uvjetima iz cjenika sa najvećim marketing agencijama (ugovori i fakture sa agencijama Media Group i Ujedinjeni mediji za 2009. i 2010. godinu) i izravnim klijentima (Ugovori, ponude i fakture za Asa Prevent Group, BH Telecom, Fabrika duhana Sarajevo);
- da je temeljni kriterij za odobravanje popusta, promet (proračun) oglašivača i marketinških agencija, a temeljni kriterij oglašivača i agencija kod izbora tv postaje kao kanala komunikacije oglašivača, jeste gledanost tv postaje i kvalitet programske ponude;
- da međunarodni oglašivači u Bosni i Hercegovini, kao i na drugim tv tržištima kupuju oglasni prostor na osnovu rejtinga gledanosti tv programa i tv postaje, konkurentna cijena (količina isporučene komunikacije tj. GPR za plaćeni iznos proračuna oglašivača);
- da je Odluka o zajedničkom djelovanju marketinga Javnih RTV servisa BiH donesena od Upravnog odbora Javnog RTV sustava broj: 4110-26/6 dana 30.12.2005. godine, sukladno usvojenom Zakonu o Javnom RTV sustavu BiH (Korporacija- Kuća prodaje), a budući da još nije formirana Korporacija javnih RTV servisa BiH, navedena Odluka još uvijek nije na snazi, međutim Upravni odbor i poslovodstvo gospodarskog subjekta BHTV samovoljno i jednostrano je odlučilo od 2009. godine samostalno nastupati na tržištu, što je kao posljedicu donijelo smanjenje prihoda od marketinga gospodarskom subjektu BHTV;
- da je Konkurencijsko vijeće u ranijem razdoblju imalo sličan postupak po zahtjevu IAA BiH protiv gospodarskog subjekta OBN (Rješenje Konkurencijskog vijeća, broj 01-01-76-31/05 od dana 09.04.2006. godine), te primjenjujući analogiju, dostavljena je analiza tv tržišta prema službenim podacima mjerenja tv gledanosti za razdoblje od dana 01.01.2010. godine do dana 31.10.2010. godine iz kojeg se vidi da gospodarski subjekt FTV nema vladajući položaj na tržištu, budući da ima tržišni udjel od 15,1%, te da na tržištu Bosne i Hercegovine obzirom na veliki broj tv postaja (više od 40) niti jednom klijentu nije uskraćeno pravo izbora;

- da iz Zaključka proizilazi da postupak nije pokrenut protiv gospodarskog subjekta RTRS, iako se u Zahtjevu gospodarskog subjekta BHTV navodi i gospodarski subjekt RTRS, jer se u jednom dijelu istoga navodi udruživanje i zajednički nastup na tržištu spajanjem oglašivačkih proračuna, kako bi stvorili vladajući položaj, čime se navodno ugrožavaju mediji koji samostalno nastupaju na tržištu, te je nejasno zašto je gospodarski subjekt RTRS izostavljen što predstavlja proceduralnu grešku, te isto otežava argumentaciju obrane gospodarskog subjekta FTV, budući da se našem odgovoru na neutemeljene optužbe ne može pridružiti i gospodarski subjekt RTRS.

Budući da gospodarski subjekt OBN nije dostavio odgovor na Zaključak i Zahtjev, u propisanom roku, Konkurencijsko vijeće je ponovilo zahtjev dana 29.11.2010. godine aktom broj: 01-04-26-005-21-II/10. Gospodarski subjekt OBN je nakon toga dostavio obrazloženje za nepostupanje po zahtjevu Konkurencijskog vijeća, dana 06.12.2010. godine podneskom broj: 01-04-26-005-23-II/10, navodeći kao razlog, objektivnu spriječenost uprave gospodarskog subjekta OBN-a, te istog dana dostavio odgovor na Zaključak i Zahtjev podneskom broj: 01-04-26-005-24-II/10, u kojem navodi slijedeće:

- da je Zaključak donesen bez uporišta u Zakonu i na temelju nejasnog činjeničnog opisa nije je navedena nijedna konkretna radnja kojom bi se dokazalo nezakonito ponašanje stranaka u postupku;
- da navodi iz Zahtjeva, više podjećaju na inicijativu za izmjenu ili donošenje novih zakona i pravila ponašanja na tržištu i ne može biti temelj za vođenje postupka pred Konkurencijskim vijećem;
- da se isključivo financira od prodaje reklamnog prostora i programa vlastite produkcije i da cjenik i opće uvjete poslovanja nije mjenjala u posljednje četiri godine, a da si isti usklađeni sa zakonskim ograničenja u smislu minutaže za oglasni prostor i da se strogo provode
- da nije zaključivala ni javne ni tajne sporazume radi nelojalne konkurencije u pružanju usluga oglasnog prostora;
- da predlaže da se pokrenuti postupak obustavi u odnosu na gospodarski subjekt OBN.

Gospodarski subjekt BHTV je podnio zahtjev za uvid u spise predmeta, podneskom broj: 01-04-26-005-25-II/10 od dana 09.12.2010. godine, koji je Konkurencijsko vijeće razmotrilo, te sukladno članku 37. Zakona, omogućilo uvid u spise predmeta. Isti je obavljen dana 14.12.2010. godine, u prostorijama Konkurencijskog vijeća, u prisustvu ovlaštenog predstavnika gospodarskog subjekta BHTV i odgovornog člana Konkurencijskog vijeća (službena zabilješka broj: 01-04-26-005-31-II/10).

Gospodarski subjekt HAYAT je podnio zahtjev za uvid u spis predmeta, podneskom broj: 01-04-26-005-32-II/10 od dana 15.12.2010. godine. Konkurencijsko vijeće je dostavilo kopije spisa predmeta, sukladno članku 37. stav (2) Zakona, aktom broj: 01-04-26-005-36-II/10 od dana 20.12.2010. godine.

Gospodarski subjekt PINK je podnio zahtjev za uvid u spise predmeta, podneskom broj: 01-04-26-005-34-II/10 od dana 15.12.2010. godine. Konkurencijsko vijeće je dostavilo kopije spisa predmeta, sukladno članku 37. stavak (2) Zakona, aktom broj: 01-04-26-005-35-II/10 od dana 20.12.2010. godine.

Gospodarski subjekt FTV je podnio zahtjev koji je Konkurencijsko vijeće razmotrilo, te sukladno članku 37. Zakona, omogućilo uvid u spise predmeta. Isti je obavljen dana 12.01.2010. godine, u prostorijama Konkurencijskog vijeća, u prisustvu punomoćnika gospodarskog subjekta FTV i odgovornog člana Konkurencijskog vijeća (službena zabilješka broj: 01-04-26-005-52-II/10).

Budući da se radi o postupku sa strankama sa suprotnim interesima, u svrhu prikupljanja novih dokaza i pružanja mogućnosti strankama da se izjasne o činjenicama i okolnostima, koje su od važnosti za donošenje konačnog rješenja, Konkurencijsko vijeće je, sukladno članku 39. Zakona, dana 14.12.2010. godine, zakazalo usmenu raspravu, ali je ista na zahtjev Podnositelja zahtjeva, u smislu članka 39 stavak (4) Zakona odgođena.

Konkurencijsko vijeće je zakazalo novu usmenu raspravu dana 27.01.2011. godine, na kojoj su bili prisutni zakonski zastupnici svih stranaka u predmetnom postupku (zapisnik broj: 01-04-26-005-55-II/10).

Na usmenoj raspravi Podnositelj zahtjeva je ostao kod svojih iskaza i dokaza, a u danom roku od osam dana, će se pismeno izjasniti, da li se podneseni Zahtjev odnosi i na gospodarski subjekt RTRS. Ostale stranke u postupku, su se također izjasnile da ostaju kod svojih dosadašnjih iskaza i dokaza. Stranke u postupku su pozvane da dostave troškovnike sukladno članku 105. stavak (4) Zakona o upravnom postupku.

Sukladno nalogu sa javne raprave, Podnositelj zahtjeva u propisanom roku od 8 (osam) dana, podneskom broj: 01-04-26-005-61-II/10 od dana 04.02.2011. godine, da zbog relativno malog udjela gospodarskog subjekta RTRS (6,3% udjel gledanosti u BiH), povlači dio Zahtjeva protiv gospodarskog subjekta RTRS. Također, u istom podnesku Podnositelj zahtjeva navodi, kako je u međuvremenu došlo do statusnih promjena gospodarskog subjekta MREŽA, koja je prestala postojati u svom prvobitnom obliku, te predlaže Konkurencijskom vijeću da se razmotri daljnje učešće i potreba za daljnjim procesuiranjem ovog pravnog subjekta, te gospodarskog subjekta HAYAT, kao njenog temeljnog dijela. Protiv ostalih subjekta u postupku u ovom predmetu ostaje pri svom Zahtjevu.

Imajući u vidu naprijed navedeno, kao i da je za utvrđivanje činjeničnog stanja i ocjenu dokaza u predmetnom postupku, potrebno izvršiti dodatne analize, Konkurencijsko vijeće je produljilo rok za donošenje konačnog rješenja za dodatna tri mjeseca, u smislu članka 41. stavak (2) Zakona, Zaključkom broj: 01-04-26-005-66-II/10 od dana 09.02.2011. godine i isti dostavilo stankama u postupku, dana 10.02.2011.godine, aktom broj: 01-04-26-005-67-II/10.

3. Pravni okvir predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće je u postupku primjenilo odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta («Službeni glasnik BiH», broj 18/06 i 34/10), Odluke o definiranju kategorija vladajućeg položaja («Službeni glasnik BiH», broj 18/06 i 34/10) i Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi procesnih radnji pred Konkurencijskim vijećem (, Službeni glasnik BiH,, br. 30/06 i 18/11).

Također, tokom provođenja predmetnog postupka, Konkurencijsko vijeće je uzelo u obzir i odredbe Zakona o upravnom postupku BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04 i 88/07 i 93/09), Zakona o komunikacijama („Službeni glasnik BiH“ broj 31/03, 75/06 i 32/10), Kodeks o oglašavanju i sponzorstvu za radio i televiziju donesenom od strane RAK-a („Službeni glasnik BiH“ broj 81/07), Zakona o gospodarskim društvima („Službene novine FBiH“ broj 23/99, 45/00 i 2/02), Zakona o javnom RTV servisu RTVFBiH („Službene novine FBiH“ broj 48/08)-(u daljnjem tekstu: Zakona o javnom RTV servisu RTVFBiH), Zakona o Javnom RTV sustavu BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 35/05, 78/05).

4. Analiza mjerodavnog tržišta

Sukladno članku 3. Zakona i članku 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište se određuje kao tržište određenih proizvoda i/ ili usluga koji su predmet obavljanja djelatnosti gospodarskih subjekta na određenom zemljopisnom području.

Mjerodavno tržište proizvoda i/ili usluga obuhvata sve proizvode koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu osobito njihove bitne značajke, kvalitetu, uobičajnu namjenu, način uporabe, uvjete prodaje i cijene.

Mjerodavno zemljopisno tržište obuhvata cjelokupan ili značajan dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojoj gospodarski subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini mjerodavnog proizvoda i/ili usluge pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuju od uvjeta konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Mjerodavno tržište proizvoda i/ili usluga predmetnog postupka je tržište pružanja usluga reklamiranja i oglašavanja putem TV medija.

Mjerodavno zemljopisno tržište predmetnog postupka je tržište Bosne i Hercegovine, budući da gospodarski subjekti, koji su stranke u postupku imaju dozvolu za obavljanje djelatnosti emitiranja RTV programa na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

Sukladno izloženom, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je mjerodavno tržište predmetnog postupka, tržište pružanja usluga reklamiranja i oglašavanja putem TV medija na cjelokupnoj teritoriji Bosne i Hercegovine.

5. Ocjena dokaza

Konkurencijsko vijeće razmotrilo je kao prethodno pitanje navod Podnositelja zahtjeva iznesen u podnesku broj: 01-04-26-005-61-II/ 10 od dana 04.02.2011. godine, a sukladno nalogu sa javne rasprave, da zbog relativno malog udjela gospodarskog subjekta RTRS (6,3% udjel gledanosti), povlači dio Zahtjeva protiv gospodarskog subjekta RTRS, te utvrdilo da Podnositelj zahtjeva nije zvanično povukao i Zahtjev protiv gospodarskog subjekta MREŽA i gospodarskog subjekta HAYAT, kao njenog sastavnog dijela, obzirom da je došlo do statusnih promjena i ista je prestala postojati u prvobitnom obliku.

U cilju utvrđivanja činjeničnog stanja, pored dokumentacije dostavljene od stranaka u postupku, Konkurencijsko vijeće je tražilo i podatke od nadležnih institucija: RAK-u, Agencije za statistiku BiH, Agencije za posredničke, informatičke i finansijske usluge Republike Srpske, Agencije za posredničke, informatičke i finansijske usluge Brčko Distrikta, Agencije za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo, Uprave za neizravno oporezivanje u BiH, Direkciji za finansije - Poreska uprava Brčko distrikta, Udruženju medijske industrije UMI-jic, Mareco index Bosnia d.o.o Sarajevo i gospodarskog subjekta RTRS.

U toku postupka Konkurencijsko vijeće je dana 10.03.2011. godine, obavilo dalje prikupljanje dokaza sa lica mjesta, odnosno izvršilo uvid u dokumentaciju u poslovnim prostorijama gospodarskog subjekta OBN (službena zabilješka broj: 01-04-26-005-108-II/10) i gospodarskog subjekta MREŽA (službena zabilješka broj: 01-04-26-005-109-II/10), dana 11.03.2011. godine, gospodarskog subjekta HAYAT (službena zabilješka broj: 01-04-26-005-110-II/10) i dana 14.03.2011. godine gospodarskog subjekta PINK (službena zabilješka broj: 01-04-26-005-111-II/10).

Konkurencijsko vijeće za dokazivanje pravno relevantnih činjenica u predmetnom postupku, je koristilo različite pisane isprave stranaka u postupku (pisanu korespondenciju- podneske, dopise, izjave stranaka, različite ugovore, cjenike, ispitivanja gledanosti tv programa, istragu i slično), te dokumentaciju pribavljenu od drugih pravnih osoba koja je sadržajem i oblikom, u smislu odredbi ZUP-a.

Konkurencijsko vijeće je u predmetnom postupku uzelo u obzir slijedeće odlučne činjenice:

- da Javni RTV sustav u Bosni i Hercegovini čini gospodarski subjekt BHTV (Podnositelj zahtjeva), gospodarski subjekt FTV, kao jedna od stranaka protiv koje je pokrenut postupak, gospodarski

subjekt RTRS i Korporacija javnih RTV servisa BiH, te da su njihovi međusobni odnosi regulirani Zakonom o javnom RTV sustavu;

- da su stranke u postupku, gospodarski subjekt OBN, gospodarski subjekt MREŽA, gospodarski subjekt HAYAT i gospodarski subjekt PINK, utemeljeni i posluju, sukladno Zakonu o gospodarskim društvima;
- da stranke u postupku u okviru svog poslovanja primjenjuju i odredbe Zakona o komunikacijama i propise koje donosi RAK, te posjeduju uredne dozvole za emitiranje tv programa i nisu imale nikakvih primjedbi na svoj rad od strane RAK-a u toku 2009.godine;
- da u svojim programskim shemama, sve stranke u postupku imaju vrijeme predviđeno za marketing, i to: javni tv servisi imaju pravo na emitiranje po 6 minuta reklamnog prostora unutar jednog sata emitiranja tv programa, dok ostale stranke u postupku, komercijalne tv stanice imaju po 12 minuta reklamnog prostora, sukladno Kodeksu donesenom od strane RAK-a;
- da su stranke protiv kojih je pokrenut postupak, u 2009.godini donijele i javno obznanile svoje cjenike oglašavanja i sponzorstva sa općim uvjetima poslovanja za tekuću godinu;
- da je tržišni udjel stranaka u postupku i ostalih konkurenata na relevantnom tržištu u 2009. godini, procijenjen po dva osnova: gledanosti svake tv stanice i udjela pojedinačnih prihoda od reklamiranja i oglašavanja, u ukupno ostvarenom prihodu svih tv stanica u BiH;

Tablica 1.

R.b.	Naziv tv postaje	Ukupan prihod u KM (1)	Ukupan prihod od oglasnog prostora u KM (2)	Udjel (2) u (1)* u %	Gledanost**	Procijenjeni tržišni udjel u %***
1.	FTV	(..)**	(..)**	30,94	12,0	13,0
2.	OBN	(..)**	(..)**	88,63	5,8	14,6
3.	MREŽA	(..)**	(..)**	98,07	14,2	4,5
4.	HAYAT	(..)**	(..)**	58,12	7,9	6,0
5.	PINK	(..)**	(..)**	81,41	15,1	11,4
6.	BHTV	(..)**	(..)**	9,21	6,3	5,2
7.	RTRS	(..)**	(..)**	18,50	5,7	5,2
8.	Alternativna TV	(..)**			4,4	4,2
9.	RTV BN	(..)**			2,6	7,5
10.	RTV TK Tuzla	(..)**				2,8
11.	HRT Mostar	(..)**				1,3
12.	TVSA	(..)**				5,7
	Ostali	(..)**				18,6
	Ukupno:	(..)**	cca. (..)**	48,17		100,0

*Udjel prihoda od reklamiranja i oglašavanja u ukupno ostvarenom prihodu u 2009.godini – izvor podataka: finacijski obračuni

**Gledanost mjerena metodom PeopleMeter AD Monitoring za 2009. godinu – izvor podataka: Mareco Indeks Bosnia i Udruženje medijske industrije u Bosni i Hercegovini

*** Tržišni udjel procijenjen na osnovu udjela pojedinačnih prihoda od reklamiranja i oglašavanja u ukupno ostvarenom prihodu po istom temelju u Bosni i Hercegovini – izvor podataka o prihodima: AFIP i APIF

- da navode Podnositelja zahtjeva koji se odnose na udruživanja gospodarskih subjekta protiv kojih je pokrenut postupak, radi zajedničkog nastupa na tržištu, spajanjem oglašivačkih proračuna, Konkurencijsko vijeće nije uzelo u razmatranje, obzirom da se isti ne mogu smatrati koncentracijom, u smislu članka 12. Zakona, kako Podnositelj zahteva, u istom navodi.

Nakon sagledavanja svih mjerodavnih činjenica i dokaza stranaka u postupku, pojedinačno i zajedno, te na temelju izvedenih dokaza Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da :

- Cjenovnici svih tv postaja protiv kojih je pokrenut postupak pred Konkurencijskim vijećem jasno definiraju: cijene, posebne uvjete i dodatne pogodnosti, agencijsku proviziju, količinske popuste za izravne klijente, welcome bonuse, proračun split bonuse, loyalty bonuse, uvjete plaćanja i popuste za avanse, a sukladno Kodeksu donesenom od strane RAK-a;
- Cijene izražene u cjenovnicima svih tv postaja formiraju se slobodno, tj. uglavnom na temelju parametra gledanosti i rejtinga pojedine tv stanice, čime odražavaju njenu tržišnu poziciju na mjerodavnom tržištu;
- Analizom ugovora zaključenih u 2009. godini i pojedinačnih cjenika svih stranaka u postupku i njihovim međusobnim poređenjem, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da se cijene, popusti, bonusi i druge ugovorene pogodnosti, uglavnom razlikuju kod svih stranaka u postupku;
- Na osnovu izvršene analize dostavljenih ugovora o prodaji oglasnog prostora i važećih cjenika iz 2009. godine, stranaka protiv kojih je pokrenut predmetni postupak, te provedene istrage u službenim prostorijama istih, utvrđeno je, da nije bilo nepravilnosti prilikom zaključivanja ugovora, odnosno popusti odobreni u ugovorima, usklađeni su sa važećim cjenovnicima i visinom reklamnih budžeta u 2009. godini, sukladno internim pravilima svake tv kuće;
- Veliki broj tv postaja na mjerodavnom tržištu Bosne i Hercegovine (47), je garancija gospodarskim subjektima ili agenciji, da se ukoliko nisu zadovoljni ponudom jedne tv postaje, mogu obratiti i drugim tv postajama za pružanje usluga reklamiranja i oglašavanja, što za posljedicu može imati slobodnu konkurenciju na tržištu navedenih mjerodavnih usluga,

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da privredni subjekti protiv kojih se vodio predmetni postupak, nisu narušili tržišnu konkurenciju zaključivanjem zabranjenog sporazuma, u smislu članka 4. stavak (1) točke a), d) i e) Zakona, i to:

- a) izravno ili neizravno utvrđujući kupovne i prodajne cijene ili bilo koje druge trgovinske uvjete;
- d) primjenjujući različite uvjete za identične transakcije s drugim gospodarskim subjektima, dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju, i
- e) uvjetovanjem druge stranke da prihvati dodatne obveze.

Članak 9. stavak (2) Zakona, propisuje da se pretpostavlja, da jedan gospodarski subjekt ima vladajući položaj na tržištu roba i /ili usluga, ako na mjerodavnom tržištu Bosne i Hercegovine ima tržišni udjel veći od 40 %, a stavak (4) istog članka, propisuje da se pretpostavlja da četiri ili pet gospodarskih subjekta imaju dominantan položaj, ukoliko je njihov zajednički tržišni udjel veći od 80%.

Procijenjeni tržišni udjel stranaka u postupku i ostalih konkurenata na mjerodavnom tržištu u 2009. godini (prikazani u Tablici br.1), pokazuje da niti jedna od stranaka protiv kojih je pokrenut postupak nema vladajući položaj na mjerodavnom tržištu, odnosno, pojedinačni tržišni udjel veći od 40%, niti zajednički tržišni udjel veći od 80%.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da stranke protiv kojih je podnesen Zahtjev, nemaju vladajući položaj na mjerodavnom tržištu, te stoga, nisu narušili tržišnu konkurenciju, u smislu članka 10. stavak (2) točke a), b), c) i d) Zakona, i to:

- a) izravno ili neizravno nametanjem neloyalnih kupovnih i prodajnih cijena ili drugih trgovinskih uvjeta kojima se ograničava konkurencija;
- b) ograničavanjem proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvitka na štetu potrošača;

- c) primjenjujući različite uvjete za istu ili sličnu vrstu poslova s ostalim stranama, čime ih dovode u neravnopravan i nepovoljan konkurencijski položaj;
- d) zaključujući sporazume kojima se uvjetuje da druga stranka prihvati dodatne obveze koje po svojoj naravi ili prema trgovinskom običaju nemaju veze s predmetom takvog sporazuma.

Konkurencijsko vijeće, u predmetnom postupku, nije razmatralo navode u Zahtjevu, koji nisu izravno u svezi sa odredbama Zakona, a odnose se na način i kriterije formiranja cijena za emitiranje programa oglasnih poruka, te donošenje pravne regulative o oglašavanju putem tv medija.

Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da tržište usluga oglašavanja na tv postajama u Bosni i Hercegovini nije u potpunosti regulirano, te da je neophodno donošenje propisa za poslovanje na ovom tržištu, kao i mehanizama za kontrolu ove oblasti.

6. Novčana kazna

Sukladno članku 33. stavak (1) Zakona, Konkurencijsko vijeće je dostavilo na odgovor Zahtjev i Zaključak gospodarskom subjektu OBN, aktom broj: 01-04-26-005-13-II/10 od dana 06.10.2010. godine. Budući da gospodarski subjekt OBN nije dostavio odgovor u propisanom roku, Konkurencijsko vijeće je ponovilo zahtjev za dostavljanje istog, u smislu članka 33. stavak (3) Zakona, aktom broj: 01-04-26-005-21-II/10 od dana 29.11.2010. godine.

Nakon toga gospodarski subjekt OBN je dostavio, podneskom broj: 01-04-26-005-23-II/10 od dana 06.12.2010. godine, obrazloženje za nepostupanje po Zahtjevu Konkurencijskog vijeća, navodeći kao razlog objektivnu spriječenost uprave, te je istog dana dostavio i odgovor na Zaključak i Zahtjev, podneskom broj: 01-04-26-005-24-II/10.

Tijekom postupka, sukladno članku 35. Zakona, Konkurencijsko vijeće je zatražilo od gospodarskog subjekta OBN, aktom broj: 01-04-26-005-42-II/10 od dana 21.12.2011. godine, dostavljanje cjenika oglašavanja i sponzorstva sa općim uvjetima poslovanja za 2009. godinu, cijene i popuste za izravne klijente ili marketinške agencije, financijsko izvješće sa prihodima ostvarenim prodajom oglasnog prostora izravnim klijentima i marketinškim agencijama, te ugovore o prodaji oglasnog prostora zaključene u 2009. godini. Konkurencijsko vijeće u predmetnom aktu je navelo, da ukoliko gospodarski subjekt OBN ne postupi po zahtjevu, istom se može izreći novčana kazna, u smislu čl. 49. i 51. Zakona.

Gospodarski subjekt OBN podneskom broj: 01-04-26-005-48-II/10 od dana 31.12.2010. godine nije dostavio svu traženu dokumentaciju, odnosno zaključene ugovore iz 2009. godine.

Sukladno izloženom radi kontinuiranog neispunjavanja zahtjeva, Konkurencijsko vijeće izreklo je gospodarskom subjektu OBN, u smislu članka 49. stavak (1) pod a) Zakona, novčanu kaznu u iznosu od 1500,00KM, što predstavlja 0,011% proračuna za 2009.godinu.

U slučaju da gospodarski subjekt OBN ne izvrši uplatu novčane kazne u utvrđenom roku, Konkurencijsko vijeće će tražiti od mjerodavnih tijela prinudno izvršenje iste, te obračunati zateznu kamatu za prekoračenje roka uplate novčane kazne, sukladno propisima Bosne i Hercegovine.

7. Administrativna pristojba

Podnositelj zahtjeva, gospodarski subjekt Radiotelevizija Bosne i Hercegovine, je dužan platiti administrativnu pristojbu u iznosu od 1.500,00 KM, u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine, sukladno članku 2. Tarifni broj 107. točka f) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi procesnih radnji pred Konkurencijskim vijećem (, Službeni glasnik BiH,, br. 30/06 i 18/11).

8. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovoga Rješenja nije dopušten priziv.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objavljivanja ovog Rješenja.

Predsjednik
dr.Stjepo Pranjić